

НАУКОВА
БІБЛІОТЕКА

Общий Чит. Зал

IV-VI 21-20

п-877982

РІШЕННЯ БЕРЕЗНЕВОГО ПЛЕНУМУ ЦК КПРС — В МАСИ!

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН ЄДНАЙТЕСЯ!

РІК ВИДАННЯ XXXI

За наукові КАДРИ

Орган парткому, ректорату, комітету ЛКСМУ та профкому
Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова

№ 11 (821)

7 квітня 1965 р.

Ціна 2 коп.

ВИВЧАТИ, ПРОПАГУВАТИ, ВПРОВАДЖУВАТИ В ЖИТТЯ

РАДЯНСЬКІ люди радісно зустріли рішення березневого Пленуму ЦК КПРС. В цих рішеннях — ленінське турбування нашої партії про піднесення матеріального добробуту народу, процвітання нашої Батьківщини.

Перш за все, мова йде про глибоке, вдумливе вивчення матеріалів і рішень березневого Пленуму ЦК КПРС. Вони вивчатимуться в системі політичних занять, в мережі політичної освіти.

Важливо, щоб кожний член нашого колективу глибоко, з почуттям високої особистої відповідальності брав участь в пропаганді й втіленні в життя рішень Пленуму ЦК КПРС.

Багато чого ми можемо й повинні зробити в пропаганді цих рішень серед трудящих міста й області, в наданні допомоги нашим підшефним районам в роз'ясненні й вивченні матеріалів Пленуму. Тут особливо велика роль належить нашим кафедрам суспільних наук, вченим біологічного факультету.

Ми маємо право вимагати щодо цього активної роботи нашої кафедри політичної економії, бо в рішеннях Пленуму мова йде про знання і розуміння законів економічного розвитку, боротьбу з суб'єктивізмом в економіці й політиці, про важливі питання піднесення сільськогосподарського виробництва, його наукової організації.

Вивчення і пропаганда рішень Пленуму — дуже важлива справа. Другою не менш важливою справою є практична допомога в розвитку сільського господарства. Задати тон в цій справі повинні перш за все кафедри біологічного факультету, всі кафедри природничих наук, наші проблемні лабораторії.

Партійний комітет університету розробив ряд заходів, спрямованих на вивчення, пропаганду й втілення в життя рішень березневого Пленуму ЦК КПРС. Про них буде йти мова й на партійних зборах університету, присвячених Пленуму. Вчені ради факультетів, партійні бюро, кафедри повинні поділовому обговорити конкретні заходи про впровадження в життя, практичне здійснення рішень березневого Пленуму ЦК КПРС.

Справа честі нашої партійної організації, всього колективу університету внести свій гідний вклад в рішення тих великих і невідкладних завдань, які поставив перед нашим народом березневий Пленум ЦК КПРС.

СЕМІНАР АГІТАТОРІВ

ДНЯМИ у Великій хімічній аудиторії відбувся семінар агітаторів нашого університету. На семінарі з інструктивною доповіддю про рішення березневого Пленуму ЦК КПРС виступив заступник секретаря парткому ОДУ доцент А. Введенський.

Доповідач підкреслив, що в рішеннях березневого Пленуму ЦК КПРС глибоко викриті серйозні помилки, допущені за останні роки в керівництві сільським господарством. Він розповів про ті конкретні заходи, що накреслив Пленум ЦК, які дозволять в порівняно короткий строк зміцнити економіку колгоспів і радгоспів, збільшити виробництво сільськогосподарської продукції.

— В рішеннях березневого Пленуму, — підкреслює доповідач, — відбито думки й турботи трудівників соціалістичних ланів. Ці рішення відкривають широкий простір ініціативі колгоспників і працівників радгоспів. В цьому — вірна запорука піднесення сільського господарства.

Доповідач закликав агітаторів самим глибоко вивчати матеріали березневого Пленуму ЦК КПРС, розповісти, як дохідливо роз'яснити їх.

— Результатом цієї великої роботи, — робить висновок доповідач, — повинен бути вклад наших вчених, особливо хіміків і біологів, у всенародну справу піднесення сільського господарства країни.

Агітатори приступили до роботи. На всіх факультетах йде вивчення і роз'яснення рішень березневого Пленуму ЦК нашої Комуністичної партії.

ДНЯМИ на відкритих партійних зборах біологів обговорювалось важливе й хвилююче питання — «Рішення березневого Пленуму ЦК КПРС і завдання партійної організації біологічного факультету».

З доповіддю про роботу Пленуму ЦК КПРС і його рішення виступив доцент кафедри історії КПРС А. Іванов. Він підкреслив, що наша партія, йдучи ленінським курсом, неухильно проводячи генеральну лінію, розроблену XX, XXI, XXII з'їздами КПРС, вирішує корінне питання розвитку економіки, зосереджує зусилля радянського народу на здійсненні головного завдання — створення матеріально-технічної бази комунізму, проводить велику роботу по комуністичному вихованню трудящих. Інтереси подальшого розвитку економіки країни, підвищення життєвого рівня народу вимагають особливого турбування про подальше піднесення сільськогосподарського виробництва.

Велику роль в цьому має відіграти радянська наука. Ось чому особливу увагу березневий Пленум ЦК КПРС приділяє подальшому розвитку сільськогосподарської науки. Обов'язок радянських вчених — сміливіше входити в життя, зміцнювати зв'язок з колгоспами та радгоспами, узагальнювати практику, збагачувати її новими відкриттями й досягненнями.

В обговоренні доповіді активну участь взяли комуністи й безпартійні співробітники факультету. Один за одним на трибуну піднімалися тт. А. Дьоміна, М. Савчук, І. Сагайдак, Ф. Замбриборщ, С. Гринбарт, А. Розанов, Д. Щастний, Р. Файтельберг, Л. Семенов, П. Столяр, І. Погрібняк, П. Резнік, Н. Жаренко та інші. Вони одностайно відзначили, що весь колектив професорсько-викладацького складу та студентів біологічного факультету гаряче підтримує й схвалює заходи, накреслені березневим Пленумом ЦК КПРС.

З великим піднесенням колектив факультету взяв на себе конкретні зобов'язання по наданню допомоги колгоспам і радгоспам нашої області.

Так, кафедра фізіології рослин в співдружності з кафедрою ор-

ганічної хімії, проводитимуть виробничі дослідження по випробуванню і впровадженню у виробництво нафтових ростових речовин (НРР) для підвищення продуктивності сільськогосподарських рослин.

Кафедра генетики передає сільськогосподарському генетичному інституту для конкурсного сорто-випробування нову форму вегетативного гібриду соняшника, який відрізняється підвищеною олійністю.

Кафедра ботаніки висіватиме бобові рослини на схилах балок і ярів для покращання їх природного травостою.

Кафедра біохімії вивчатиме умови вирощування гороху й кукурудзи на зеленому корм для молодняка сільськогосподарських тварин як джерело вітамінів С і провітаміна А.

Випробування і використання морських організмів, як продуцентів біологічно активних речовин і вітамінів, в сільському господарстві проводитиметься кафедрою мікробіології і вірусології. Вона буде також проводити дослідження на птахофабриці по використанню водоростей, безхребетних і біомаси морських бактерій як підкормку для молодняка сільськогосподарських тварин і птиці.

Разом з відділом інституту південних морів кафедра гідробіології проводитиме дослідження по використанню ілів моря і лиманів як органо-мінеральних добрив.

Кафедра фізіології тварин і людини намічає на 1965 рік впровадити в практику тваринництва колгоспів і радгоспів Одеської області використання нафтових ростових речовин (НРР).

Продовжить вивчення корисних і шкідливих тварин сухопутної фауни й розробить заходи по залученню корисних комахоїдних птахів кафедра зоології хребетних.

Кафедра зоології безхребетних проводить дослідження, розробляє і впроваджує в радгоспах і колгоспах Одеської області заходи по боротьбі з гельмінтами та інвазіями сільськогосподарських тварин.

Співробітники факультету активно включаються також в пропаганду матеріалів березневого Пленуму ЦК КПРС.

Н. ЖАРЕНКО.

В КОМІТЕТІ КОМСОМОЛУ

ВІДБУВСЯ Пленум комітету комсомолу нашого університету. На ньому були обговорені важливі питання, зв'язані з підготовкою до сторіччя ОДУ.

На Пленумі обговорювались також організаційні питання.

В зв'язку з переходом тов. А. Низова на іншу роботу, секретарем комітету комсомолу ОДУ обрано К. Савицького, заступником секретаря комітету комсомолу обрані: по організаційній роботі — А. Цибульський, по агітаційно-пропагандистській роботі — Г. Сергунін.

Про строк дійсної військової служби для солдатів, матросів, сержантів і старшин, які мають вищу освіту

Президія Верховної Ради СРСР Указом від 27 березня 1965 року встановила для солдатів, матросів, сержантів і старшин, які мають вищу освіту, строк дійсної військової служби один рік. При наявності позитивної атестації ці особи допускаються до іспитів на звання офіцера запасу. Строк і порядок складання іспитів встановлює Міністерство оборони СРСР.

З 1965 року надається відстрочка від призову на дійсну військову службу студентам, які навчаються в денних, вечірніх і заочних вищих учбових закладах, їх філіалах і відділах, а також у закладах-вузах, до одержання вищої освіти.

Указ внесено на затвердження Верховної Ради СРСР.

(ТАРС).

ПЕДАГОГІЧНИЙ ЕКСПЕРИМЕНТ

ПРОДОВЖУЄМО РОЗМОВУ ПРО СИСТЕМУ ПОТОЧНОГО ЩОТИЖНЕВОГО ЗАЛІКУ

ЗАЛІК за тиждень ставиться за відповіді під час звичайних практичних занять. Спеціальних заліків поза сіткою занять нема. Як правило, оцінюються усні відповіді та п'ятнадцятихвилинні письмові роботи — «квізи».

Щоб не ставити «плюси» та «мінуси», а також щоб точніше оцінити знання, ми використовуємо десятибальну систему оцінок (як допоміжну), підсумкова оцінка виводиться по офіційній чотирибальній системі.

10 балів означає «відмінно», 9 балів «дуже добре», 8 — «добре», 7 — «задовільно», 6 — «посередньо», 5 — «самий низький прохідний бал», 4 — «непрохідний бал», 3 бала — «незадовільно», 2 — «погано», 1 бал — «дуже погано». Студенти, що пропустили заняття не одержують жодного бала.

При 16-тижневому семестрі студенти, що мають шістнадцять «малих» заліків, одержують суму 80 балів і більше. Ті студенти, що одержали менше 80 балів, складають всі 16 заліків вдруге під час канікул.

Як же бути з тими, хто не був на заняттях і отримав нуль балів за тиждень?

Якщо пропуск був з поважної причини, студент складає заліки під час спеціальних занять поза розкладом. Якщо причина неповажна, то студент складає ці заліки під час канікул.

Як правило, кожному темі опитують 3 або більше разів. Крім усних відповідей, студенти пишуть письмові роботи.

За три заліки студент повинен одержати не менше 15 балів. Ці 15 балів можуть бути, наприклад: 5+5+5, або 3+5+7, чи 0+7+8 балів і т. д.

Система щотижневого заліку добре впливає на відвідування, різко знижуються пропуски занять з неповажних причин.

Письмові роботи та розмовні теми, які складаються з різноманітних джерел та посібників, змушують студентів самостійно працювати над підручниками та додатковою літературою. Таким чином, студенти опрацюють дуже багато літератури.

Система, що на перший погляд здається шкільною, приводить до підвищення ролі «не шкільної», а типової вузівської, самостійної, осмисленої роботи з елементами пошуку.

Ми були б дуже вдячні, коли б кафедра педагогіки, професори та доценти університету, всі наші викладачі висловили б свої міркування на сторінках нашої газети щодо запропонованого методу викладання.

Дуже цікаво послухати пропозиції представників інших фахів та факультетів.

Л. КОРОБКОВ,
старший викладач кафедри англійської мови.

На заняттях з французької мови. Біла дошка студентка першого курсу В. СЛИЗЬКА.

ВИХОВАТЕЛЬ ПОЧУТТІВ

Ми багато й наполегливо говоримо про необхідність озброїти наше молоде покоління знаннями, без яких неможлива побудова комунізму — найдосконалішого суспільства за всю історію життя людства. Це, звичайно, так: культура знань — велика справа. Але, напевно, не менш важливе для майбутнього суспільства — виховання почуттів, без яких немислима справжня культура й справжня людяність. І в цьому відношенні величезна заслуга письменника К. Паустовського, книжки якого — школа краси й благородства людських почуттів. Напевно, не випадковий той факт, що до творчості К. Паустовського так жадібно тягнеться молодь.

Багато, довго й не завжди доб-

розчливо сперечалися критики про творчість К. Паустовського. Сперечалися про право письменника показувати в житті більше хорошого, ніж поганого, права прикрашати людину. Сперечалися про цінність і користь його своєрідного романтизму...

А читачі, незважаючи на критиків, давно сказали про письменника своє слово. В магазинах не можна дістати книжок Паустовського, в бібліотеці вони нарощуват. Чи не найкраща це оцінка творчості письменника? І краща і найвагоміша!

Що ж примушує молодь ще і ще раз перечитати Паустовського? Це — глибока людяність, що стала основою всіх його творів, і кра-

НА ЗДОБУТТЯ ЛЕНІНСЬКОЇ ПРЕМІЇ

сота його мрії про те, щоб людина відкинула від себе дрібне й вульгарне, щоб навчилася бачити й розуміти красоту у всьому: в природі, в людині, в суспільстві, щоб навчилася приносити радість іншому й вважати це для себе найвищим щастям.

Світла сила почуття, висока поетичність мови, теплота великої людської душі — це Паустовський, ім'я якого сьогодні заслужено й закономірно стоїть в списку кандидатів на здобуття Ленінської премії.

В. РУДЕНКО.

НА ЗАНЯТТЯХ СЕМІНАРУ

Викладачі кафедри іноземних мов, як і викладачі інших кафедр університету, на теоретичних семінарах вивчають основні проблеми світового комуністичного й робітничого руху.

Перший семінар на тему: «Боротьба за мир і розвиток світового революційного процесу», який нещодавно відбувся, показав, що викладачів зацікавила дана тема. На семінарі не було пасивних слухачів. Виникало багато цікавих запитань. Більшість викладачів проробила всю рекомендовану літературу й намагалась доповнити доповідачів цікавими деталями.

Цікаво пройшли й інші семінари. Слід відзначити, що активність і відвідування занять семінару не знижались, а підвищились. Прикладом може бути семінар на тему: «Боротьба робітничого класу капіталістичних країн на сучасному етапі».

Ми вирішили цю тему вивчати так: в окремих доповідях по США, Великобританії, ФРН,

Франції, Італії, Іспанії пов'язувати боротьбу робітників в цих країнах з міжнародним революційним робітничим рухом.

Зі змістовними хорошими доповідями по США виступили тт. С. Корженевська й В. Дзюбинська. Їх доповнили інші викладачі. Найбільше сподобалась слухачам доповідь А. Барбариги по сучасному становищу робітничого класу Великобританії. Він використав не тільки рекомендовану літературу, але й систематизував матеріали по цій темі з газет компартії Великобританії.

На семінарах з цікавими доповідями виступали також тт. Е. Черняк, Г. Запороженко, Г. Варієш, Л. Стасенко, Л. Сашко, О. Росіна, Б. Авербух, Е. Швець та інші.

Майже всі слухачі семінару вже виступали з доповідями й співдоповідями, доповненнями й узагальненнями. Керівник семінару доцент Н. Владимірова добре проводить заняття.

М. ПРОСКУРОВ.

ЗДАЄТЬСЯ, ще ніколи не було в мені стільки байдужості, як перед цим диспутом. Знову: «Яким повинен бути сучасник?» з підпунктами: «Твоє місце в житті. Ти в побуті. Кохання, дружба...».

Уявлялось, як кожен буде виходити з папірцем і сумлінно цитувати класиків, шматки з передовиць, а «по коханні й дружбі» — виписки з «золотих перлин». Ніби чула, як одні будуть кричати: «Є кохання!», інші — «нема кохання». А треті будуть з гідністю мовчати, злегка посміхаючись.

Так думалось. Але... я помилилась. На запрошення до військової частини, де проходив диспут, нас прийшло тоді дев'ятеро. Шпаргалок не було. Загальних фраз теж. Ніхто наперед не намічав виступаючих. А виступати хотіли всі. Зал переповнений. І диспут пройшов дуже цікаво.

В гуртожиток поверталися після дванадцятої. Хотілось дати волю словам. Хотілось говорити і ми

говорили, говорили багато, торкаючись найбільш важливих питань студентства. Ми розуміли, що тема: «Є кохання чи нема його» у багатьох наших студентів викличе посмішку, бо ще на жодному з подібних диспутів не приходили до єдиної думки, та й більшість з нас одержується думки: любов мовчить.

Але ж скільки інших проблем хвилює студентів! Чому ми про них не говоримо вголос?

Як багато ми говоримо про свою майбутню професію? Мабуть, що дуже мало. А справді, яким повинен бути вчитель-сучасник? Що нового повинен він принести в школу?

Чи варто так обмежувати учнів позакласною роботою, всілякими гуртками, клубами, товариствами, не даючи жодної хвилини на «віль-

ний», «непримусовий» розвиток? Чи забезпечує вузівська програма максимальний рівень студента як спеціаліста, як людини з вищою освітою? Чи доцільно те, що досить короткий курс етики та естетики читається аж на четвертому курсі?

Виходить, що правила хорошого тону ти засвоїв на четвертому, а три роки живи напівнікчемною? Виходить, що естетично «розвиватись» починай тільки з четвертого, тоді як за три роки, познайомившись з курсом естетики на першому курсі, можна перевернути гори!

Не знаю, можливо, фізикам, хімікам, математикам, біологам і можна вибачити, коли вони, прийшовши до школи, не будуть глибоко розуміти, а отже, і любити музику, живопис...

Але гуманітарникам ні! В свій

ЧОМУ ЗНИКАВ ПАТРУЛЬ?

ШТАБ Добровільної народної дружини Центрального району. Чергує університет. Останні настанови. Групи вийшли в рейд. Через годину перевірили пости. Жодного дружинника на дільниці не знайшли. Так чергує... Ні! Нехай говорять факти. За минулий рік математики зірвали 18 чергунів, географи — 7, історики й філологи по 6. І так кожен факультет.

Чому ж зникав патруль? Студент-дружинник знімає по-

в'язку-самовільно складає з себе обов'язки. Справа совісті?

Так було. Нинішній рік вніс зміни в роботу університетської дружини. Створено штаб ДНД — начальник штабу П. В. Верьовкін. Реорганізація торкнулась і факультетів.

Ось механіко-математичний. В складі його штабу командир-аспірант В. Лозоватський, від комсомольського бюро — М. Чебан, командири курсових дружин.

Ще й на сьогодні не зжито минулорічних недоліків. Багато дружинників ще без посвідчень. Скільки разів М. Чебан звертався з цього питання до товариша М. В. Єременка — командира штабу ДНД Центрального району, але безуспішно.

Робота дружини поліпшилась. Так, 14 березня дружинники факультету іноземних мов, хімічного, фізичного факультетів сумлінно чергували в Центральному районі. Дружинники механіко-математичного факультету чергували на виборчій дільниці нашого університету. І з цим почесним завданням справились.

Але в той день не обійшлося без пригод.

Л. Бузовська, Т. Дежурная, Г. Мунтян з першої групи 3-го курсу фізичного факультету прийшли в штаб, зареєструвались і... зникли.

Це зараз поодинокі явища. Тим більше вони недопустимі, бо плямують весь університет.

Л. ШЕРЕМЕТЬЄВА

А. МИКИТЕНКО.

ПІСЛЯ ДИСПУТУ

ЗДАЄТЬСЯ, ще ніколи не було в мені стільки байдужості, як перед цим диспутом. Знову: «Яким повинен бути сучасник?» з підпунктами: «Твоє місце в житті. Ти в побуті. Кохання, дружба...».

★
РОЗПОВІДІ
ПРО НАУКОВЕ
СТУДЕНТСЬКЕ
ТОВАРИСТВО

★
ЦІКАВІ РОБОТИ

До ювілейної конференції, яка проходить на факультеті в середині місяця, наші студенти підготували велику кількість доповідей. Під керівництвом вчених вони виконують роботи, необхідні для народного господарства країни.

Візьмемо, наприклад, роботу студента Н. Головенко (науковий керівник М. Домбровська) на тему: «Вплив нафтових ростових речовин на урожай і якість плодів деяких овочевих культур». Дослідження це виконувалося на кафедрі фізіології рослин в дуже корисній співдружності з кафедрою органічної хімії. Результати досліджень показали, що при обробці рослин, що досліджуються, нафтовими ростовими речовинами урожай плодів в деяких випадках збільшується на 27—50 процентів.

Готуючись до ХХІ ювілейної студентської наукової конференції, члени нашого НСТ активізували свою роботу. Зараз значно поживилась діяльність гуртків.

Л. СИСОЄВ,
голова НСТ біологічного факультету.

У НАШОМУ
ГУРТКУ

ЩОДЕННО допізна не гасне світло на кафедрі органічної хімії. Іде робота. Тут проводять наукові дослідження не тільки наші заслужені й поважні викладачі, але й студенти.

Для нас, членів гуртка органічної хімії, робота на кафедрі — це пізнання нового в науці. Ядро гуртка складають студенти ІV курсу, більшість яких розпочала знайомство з органічною хімією ще на І курсі. Для Л. Коваль та І. Петрової, В. Арнаутової та Л. Колонницької, Р. Сурикової та С. Мурашко заняття в гуртку стали життєвою потребою.

Тут ми провадимо цікаву роботу по синтезу біологічно-активних речовин. А про результати успіхів в цій роботі можна буде прослідкувати по виступах на ХХІ ювілейній науковій студентській конференції.

Л. БІЛОУС,

НА ЗНІМКУ: студент ІІІ курсу біологічного факультету С. ЄРОХІН проводить дослід по темі своєї наукової роботи.

НАУКОВИЙ студентський гурток... Це перші кроки майбутнього вченого в галузі невідомого, перша проба сил в наукових дослідженнях. Вони закладають фундамент наукового світогляду, сприяють формуванню навичок творчої дослідницької роботи.

Ось чому з моменту заснування Одеського (Новоросійського) університету провідні вчені брали активну участь в

керівництві науковими студентськими роботами. Вони дбайливо ростили зміну, закладали основи самобутніх шкіл в різних галузях наукових знань.

Великий російський вчений І. М. Сеченов вже в 1872 році керував роботою студента Рєпяхова, який пізніше продовжив дослідження під керівництвом Іллі Ілліча Мечникова.

Професори фізики Ф. І. Шведов, М. О. Умов, а

особливо М. П. Кастерін, виховали плеяду чудових вчених, потім професорів нашого університету: Лавреата Державної премії Є. А. Кирилова, Г. Л. Міхневича та інших, які забезпечили розвиток фізики в радянський період в стінах нашого університету.

До речі, професор Є. А. Кирилов за свою наукову роботу, яку він виконав ще будучи студентом, одержав в свій час золоту медаль.

ПОЧАТОК ШЛЯХУ

В університетському науковому товаристві зараз 67 наукових гуртків. Понад 1300 студентів працюють в них. Робота в гуртках для багатьох наших студентів — це початок шляху у велику науку.

З глибокою зацікавленістю беруть участь в гуртках не тільки студенти, які навчаються на денному відділенні, але й студенти-вечірники, особливо юридичного, біологічного й філологічного факультетів.

За останні роки університет збагатився новими цінними приладами і студенти, члени НСТ, проводять свої наукові роботи, використовуючи ці прилади, а також нові методи дослідження.

В останній час на ряді факультетів з'явилися нові форми роботи зі студентами — членами НСТ. На філологічному факультеті, наприклад, добре працює гурток «Літературна Одеса».

Велику роботу на факультеті проводить гурток по вивченню творчості Т. Г. Шевченка (керівник доцент В. Фащенко). В 1964 році цей гурток організував конференцію, присвячену 150-річчю з дня народження Кобзаря. Вона привернула увагу й студентів, і викладачів. Робота цього гуртка успішно продовжується.

На ХХІ студентській конференції, що має відбутись, буде заслухано доповідь Т. Немазенко на тему: «Шевченківські метафори».

З зацікавленістю працюють студенти в гуртку «Нове в лінгвістиці». Вони знайомляться з сучасними методами лінгвістичних досліджень. Завдяки цьому, цікавий матеріал було одержано студенткою V курсу Ж. Чумаченко, яка підготувала доповідь на тему: «Вивчення порядку слів в застосованні ймовірного методу на матеріалі оповідання О. Солженіцина «Матренин двір».

На ювілейній науковій студентській конференції буде заслухано й другу цікаву доповідь студентки Л. Унегіної «Лермонтовські традиції в творчості Л. М. Толстого».

Цікаву роботу на основі сучасних методів дослідження проводять і студенти гуртка психології, який працює під керівництвом професора Д. Елькіна.

Заслужує уваги діяльність гуртків на історичному факультеті. Тематика досліджень студентів актуальна, пов'язана з сучасністю. Так, студенти гуртка історії КПРС, історії СРСР і України вивчають етапи створення бригад

комуністичної праці. Роблять це вони під керівництвом викладачів кафедр, які досліджують дану тему.

Кафедра історії КПРС готує збірник статей про одеський комсомол. В цій роботі беруть активну участь студенти — члени НСТ, тт. Войтко, Колеснікова, Бойченко, Потеряйко.

Позитивним в роботі НСТ історичного факультету є і проведення декількох спільних засідань всіх гуртків факультету. Цікаво пройшло об'єднане засідання гуртків, на якому в присутності автора обговорювалась книжка одеського історика В. Коновалова «Подвиг Алмаза», історичні романи Ю. Смолича «Мир хатам, війна паладам», «Реве та стогне Дніпр широкий».

На одному з таких спільних засідань гуртків директор Наукової бібліотеки П. Бондаренко познайомив студентів з фондами бібліотеки. Ряд мистецтвознавчих тем, заслуханих на засіданнях, розглядалися в історичному плані.

Чималу роботу проводять студенти, члени НСТ, на біологічному факультеті: на кафедрах мікробіології, зоології хребетних, зоології безхребетних, гідробіології.

Заслужує уваги робота студентки V курсу Євдокимової на тему «Сірчанологічні штамми вірусу, К-картошки», студента Чан Ту Нга — «Цитологічні дослідження ембріогенеза при віддаленій гібридизації пшениці», студента М. Кирилюка — «Гідробіологічне дослідження на лагунах острова Джарилгач», студентки Савченко — «Усмоктування в кишечнику в собак різного віку» та інші.

Велику експериментальну роботу проводять гуртківці фізичного факультету. Студент Балкан вивчає горіння металів в розрідженому повітрі, студент Ключ підготував роботу на тему: «Використання ефекту Сабатьє для фотометрування сонця».

Цікавий матеріал одержала студентка Скобеєва, яка вивчала методику ультразвукової очистки порошка карбіда кремнію і студентка Макаренко по темі «Структура полум'я металевої пластинки, що горить».

В цьому році дещо поживилась робота наукових гуртків на факультеті іноземних мов. 16 студентів узагальнили дані своїх робіт і виступлять з доповідями на ХХІ студентській конференції.

Торік в нас проходила ХХ студентська наукова конференція, на якій було заслухано 200 доповідей, включених в програму. На цій же конференції було заслухано 33 доповіді представників університетів міст Москви, Ленінграда, Києва, Риги, Вільнюса, Тбілісі, Мінська, Кишинєва, Єревана, Уфи, Казані й Ужгорода. Доповіді були цікавими й викликали активне обговорення.

На цій же конференції були представлені бюлетні факультетських НСТ, фотовітрини, які ілюстрували наукову роботу гуртків, і опубліковані студентські роботи.

В свою чергу студенти нашого університету виїжджали з доповідями на конференції, організовані університетами Москви, Ленінграда, Самарканда, Львова, Мінська, Харкова, Вільнюса та інших міст.

В 1964 році в університеті було проведено огляд кращих студентських робіт. 8 з них були удостоєні першої премії, 14 — другої премії. 21 студентів було вручені грамоти й подарунки, 41 студентів була оголошена подяка.

Торік удостоїлись грамот на Всесоюзному огляді дві студентські наукові роботи. Автори їх — студентка Юргілайтіс і студент Майснер.

Взяли участь студенти й в підготовці історії університету в зв'язку з його 100-річчям.

В цьому році у НСТ — великі плани. І треба сподіватися, що його робота принесе бажані плоди.

Однак, є ще в роботі НСТ і недоліки. До них слід, перш за все, віднести недостатню активність гуртків на механіко-математичному факультеті. Слабо працюють також гуртки фольклору та етнографії на філологічному факультеті, гурток атеїзму, гурток історії стародавнього світу і середніх віків.

Необхідно налагодити випуск бюлетнів на факультетах і на кафедрах, залучити нових викладачів до керівництва науковими роботами.

Особлива увага повинна бути приділена підготовці й проведенню ХХІ ювілейної студентської наукової конференції. Успіх її цілком залежатиме від активності всіх членів НСТ.

Професор Р. ФАЙТЕЛЬБЕРГ,
науковий керівник НСТ.

Велику увагу студентським науковим роботам в різні періоди й на різних факультетах приділяли також професори О. А. Веріго, В. В. Марковніков, М. М. Соколов, В. Д. Богатський, О. І. Маркевич, Ф. І. Успенський, О. В. Фадєєв, К. П. Добролюбський, С. І. Синельников, Г. І. Танфільєв, академік Д. О. Третьяков, член-кореспондент АН СРСР П. І. Петренко-Критченко та багато, багатьох інших.

Їх традиції зберігаються і плідотно розвиваються.

На цій сторінці ми публікуємо матеріали про роботу університетського наукового студентського товариства в наші дні, коли університет іде назустріч славному сторічному ювілею.

ГЕОГРАФІЯ
ДРУЖБИ

ВЕСНОЮ, коли розпочинається наша традиційна студентська наукова конференція, з різних міст країни приїжджають до нас молоді дослідники, щоб розповісти про свої успіхи й досягнення.

Географія наших дружніх зв'язків дуже різноманітна. Але є в нас і постійні гості. Це представники сонячної Арменії, Грузії, Молдавії, Києва, Ужгорода, Мінська, Вільнюса, Риги й столиці нашої Батьківщини — Москви.

Звичайно, основна мета їх приїзду — це зробити доповіді на численних секціях. Особливо нам сподобались доповіді студентів — Єреванського університету Д. Давтяна, Тбіліського — Р. Доленджашвілі про історію дружби народів Закавказзя і Росії.

Зовсім недавно ми одержали лист з Душанбе, від Ради НСТ Таджикського держуніверситету ім. В. І. Леніна, Рада пропонує встановити дружні зв'язки між нашими вузами, інформувати один одного про досвід роботи НСТ й обмінюватись делегаціями. Сподіваємось, що ректорат допоможе нам в цьому хорошому починанні.

І. БРОУН,
член Ради НСТ ОДУ

НА ЗНІМКУ: професор В. ФЕДОСЄЄВ на ХХ студентській науковій конференції вручає грамоту студентів за активну участь в науковій роботі.

ЗА ЗВАННЯ ЧЕМПІОНІВ ОДУ

ЗАКІНЧИЛАСЬ першість з волейбола ОДУ. Вже заповнені останні клітинки турнірної таблиці.

Як же проходила боротьба серед чоловічих команд за право бути чемпіоном? Ще до початку боротьби за першість фаворитами вважались волейболісти фізичного й історичного факультетів. І ось в другому турі зустрічаються історики й фізики. Багато студентів прийшло в той вечір в спортзал «поболіти» за своїх.

Розпочалась гра. В першій партії фізики весь час попереду й закінчують її з рахунком 15:10. В другій партії — інша картина. Історики, подолавши хвилювання, грали дуже добре в нападі й досить легко доводять партію до переможного кінця — 15:6.

В третій, вирішальній партії, гра йде, як кажуть, очко в очко. Фізики вдало атакують і виходять вперед — 10:8, 11:8, 13:11. З великими зусиллями історики зрівнюють рахунок, а потім ведуть — 14:13. Сильно б'є капітан істориків А. Василевський. Фізики безсилі прийняти м'яч. Партія за і-

сториками — 15:13, а з нею і перемога в зустрічі.

Багато хто вже вважав, що доля першого й другого місць вирішена, підтвердженням чого були впевнені перемоги істориків і фізиків над волейболістами інших факультетів. Однак, одну перемогу за іншою одержувала і дружна команда хімічного факультету. Вона перед зустріччю з істориками мала лише одну поразку в грі з математиками.

Зустріч команд історичного та хімічного факультетів. Перша партія проходить у впертій боротьбі.

Хіміки одержують перемогу. В другій партії історики спочатку виходять вперед, але знову хіміки, серед яких особливо добре грає С. Охотський, буквально виривають перемогу — 15:13. Рахунок — 2:0.

Тепер питання про чемпіона вирішувалося на зустрічі команд хімічного й фізичного факультетів. Саме ця зустріч ставила, як кажуть, крапку над «і».

І ось на майданчику волейболісти цих команд. В першій партії попереду фізики, які грають спокійніше.

Розпочалась друга партія. Волейболісти-хіміки грають вдало й перемагають. В третій, вирішальній партії, хіміки ведуть рахунок 12:8, 14:8. Одно очко, тільки одно очко потрібне хімікам, щоб виграти партію, зустріч — і вони чемпіони ОДУ. Але волейболісти-

фізики, завдяки ударам П. Швеця і Г. Полікарпова, відіграють м'ячі.

Повільно рахунок вирівнюється і, нарешті, — 14:14.

Фізики держать ініціативу до кінця зустрічі. Підсумок — 2:1. Ця нелегка перемога принесла фізикам звання чемпіонів ОДУ. У них 6 перемог і одна поразка. Ось вони, переможці: Г. Полікарпов — капітан команди, В. Ашрапов, П. Швець, І. Назаренко, А. Яценко, Л. Митін, Ю. Меркулов.

Команда історичного факультету в складі А. Василевського (капітан команди), В. Романчука, В. Красулькова, О. Передерія, А. Ісаєнка, Г. Логвіновського, А. Вдовиченка зайняла друге місце. В істориків стільки ж перемог і поразок як і в фізиків, але різниця виграшів і програвих партій гірша.

На третє місце претендували хі-

міки й математики. І тільки краща різниця партій хіміків вивела їх на III місце. Особливо невдало виступали волейболісти філологічного факультету, які програли всі зустрічі.

Волейбольні поєдинки жіночих команд не були такими гострими. Команда хімічного вийшла на перше місце. Ось імена чемпіонів ОДУ — Г. Афанасєва (капітан команди), Т. Соценко, Г. Петрашкєвич, Т. Титлова, Ж. Шестопа-

ва, Е. Григорович, Л. Дикова, С. Ганчо.

На другому місці — жіноча команда філологічного факультету. На третьому — команда факультету іноземних мов, яка випередила волейболісток з фізичного лише кращою різницею виграшів і програвих партій. На останньому місці команда біологічного факультету, яка не виграла жодної зустрічі.

В. АНТОНОВ.

У ВЕЛИКІЙ ФІЗИЧНІЙ...

«Розум і Всесвіт» — філософським вечором на цю тему студенти Одеського університету ознаменували безприкладний в історії людства польот космонавтів Павла Івановича Бєляєва і Олексія Архиповича Лєонова.

Вечір, на який були запрошені й студенти інших вузів міста, розпочався диспутом. В ньому взяли участь студенти майже всіх факультетів ОДУ — фізики, хіміки, механіки, математики, біологи, літератори.

Велика фізична аудиторія була переповнена. Кожний виступав, начебто роздумуючи вголос, висловлюючи найпотайніше в формі, найближчій і зручній йому. Математики — в математичній, літератори — в поетичній, біологи з численними прикладами з зоології, хіміки — прикладами з хімії.

Всіх хвилювала небувала перемога Розуму — вихід людини в Космос! Схвилюваність цим безприкладним подвигом радянської людини відчувалась в кожному виступі. Скільки цікавих сміливих думок було висловлено студентами. Дискусія велась у вигляді вільного обміну думками. Питання, гіпотези, сміливі догадки...

На численні питання студентів в кінці диспуту відповіли завідуючий кафедрою філософії ОДУ А.І. Уйомов. Висловлюючи свої думки, вчений не нав'язував їх учасникам диспуту, а закликав кожного самому активніше мислити, приймаючи істини не в готовому вигляді, а творчо осмисливши їх. Після диспуту була організована цікава вікторина. Переможцям були вручені тематичні призи.

Студенти вирішили провадити такі диспути, організувавши університетський філософський клуб. Тут же було обрано правління клубу в складі семи студентів, а також послано лист до відомого вченого теоретика-астронома, автора книжки «Всесвіт, життя, розум» І. Шкловського й тепле привітання героям-освоювачам космосу — П. І. Бєляєву й О. А. Лєонову.

Обидва космонавти обрані почесними співголовами філософського клубу ОДУ. Їм послано офіційне запрошення відвідати клуб в зручний для них час.

Е. ПИСАРЕНКО.

НАШІ ПУБЛІКАЦІЇ

ЗА ОСОБИСТИМ ПРОХАННЯМ

ПРАЦЮЮЧИ над історією Одеського університету, я знайшов цікаві матеріали про роль А. Г. Готалова-Готліба — згодом доктора педагогічних наук і професора Одеського університету — в житті видатного радянського літератора покійного С. Я. Маршака.

З 1903 по 1908 рік Готалов-Готліб працював в Ялті директором гімназії. Це була школа з інтернатом при ній. Про такі школи писала Н. К. Крупська в своїй роботі «Народна освіта й демократія».

Про життя ялтинської гімназії можна довідатися з нарису С. Я. Маршака «Издали и вблизи», надрукованому в книзі «Горький» (Збірник статей про М. Горького, Держвидав, М.-Л., 1927 р.).

Звідки ж Маршак знав гімназій того періоду, коли нею керував Готалов-Готліб? Документи свідчать, що С. Я. Маршак вчився в цій гімназії і жив в інтернаті. В якійсь мірі відомий радянський письменник був вихованцем А. Г. Готалова-Готліба. І став він ним при таких обставинах.

Поетичний талант С. Я. Маршака був виявлений В. В. Стасовим. Він же познайомив його з О. М. Горьким. Великий пролетарський письменник виявив турбування про юнака-поета. С. Я. Маршак став «стипендіатом» Горького. В період, коли Олексій Максимович жив в Ялті, в його сім'ї жив і С. Я. Маршак.

О. М. Горький звернувся особисто до Готалова-Готліба з проханням прийняти талановитого юнака-поета до школи, і, видно, вніс потрібну за навчання суму грошей. Так, Маршак було прийнято до ялтинської гімназії.

Готалов-Готліб в своїй біографії пише про це так: «... за особистим проханням Горького прийняв його до гімназії, обійшовши різні формальності».

Після цього й інших фактів «порущення статуту гімназії» Готалов-Готліб змушений був переїхати до Кишинєва, а потім знову до Пскова, де він в 1895 році розпочав свою педагогічну діяльність.

Доцент В. РУЖЕЙНИКОВ.

Заст. редактора Т. ФЕДОТОВА.

НОВІ КНИГИ

У видавництві Львівського університету вийшли з друку нові підручники і учбові посібники для студентів вищих учбових закладів.

«СТАРΟΣЛОВ'ЯНСЬКА МОВА». Станівський М. Ф. — підручник для студентів філологічних факультетів університетів УРСР, мова українська, стор. 470, ціна 0-88 коп.

Книга є першим українським підручником старослов'янської мови, який відповідає всім настановам діючої програми для студентів філологічних факультетів університетів і педагогічних інститутів.

Лінгвістичний нарис старослов'янської мови доповнюється уривками з старослов'янських пам'яток для того, щоб книжку можна було використати і на практичних заняттях.

АНГЛІЙСЬКІ СЛОВА І ІХ ВЖИВАННЯ. Барська Д. Й. і Заволянська Г. Г. Мова англійсько-російська, стор. 318, ціна 0-39 коп.

Учбовий посібник-довідник розрахований на студентів мовних факультетів університетів і інститутів, а також може бути використаний студентами немовних вузів, учнями спеціальних шкіл, викладачами англійської мови.

К МЕТОДИКЕ РЕШЕНИЯ ЗАДАЧ ПО НАЧЕРТАТЕЛЬНОЙ ГЕОМЕТРИИ. Чернишовой З. Т. і Глаговського В. В. Мова російська, стор. 102, ціна 0-19 коп.

Ті, хто бажає придбати вказані книги, нехай звертаються в книжкові магазини або у видавництво Львівського університету, яке розсилає літературу накладною платою.

А. МАМОНТОВА.

ОГЛЯД ПРОДОВЖУЄТЬСЯ

НЕЩОДАВНО в університеті проходив огляд-конкурс на кращий гуртожиток та кімнату в гуртожитку. Які ж попередні підсумки конкурсу?

Перше місце зайняв гуртожиток № 1 (комендант А. Олійникова, голова студради А. Омельченко). Друге місце — гуртожиток № 3 (комендант П. Деркач, голова студради В. Бурчак). Відзначено, що коменданти й студради цих гуртожитків проводять велику роботу по підвищенню культури й налагодження побуту студентів, по вихованню їх.

Третє місце зайняв гуртожиток № 2 (комендант тов. Родова, голова студради тов. Матковський). На останньому місці гуртожиток № 4 (комендант Я. Прищенко, голова студради тов. Карман).

Кращими в гуртожитку № 1 визнані кімнати №№ 11, 28, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 39, 43, 45, 46, 47, 49, 59, 63, 65, 77, 82, 131, 135, 136. В гуртожитку № 2 кімната № 31, а в гуртожитку № 3 — кімнати №№ 2, 24, 39, 45. В четвертому

гуртожитку кімнати №№ 209, 218, 242, 308, 320, 336, 403, 408, 521, 540.

Разом з тим, перевірка показала, що студенти деяких факультетів, які живуть в гуртожитках, недостатньо турбуються про те, щоб в їх кімнатах були порядок і чистота, затишок. Це студенти історичного факультету, більшість студентів механіко-математичного та фізичного факультетів.

Під час перевірки виявилось, що деканати, партбюро, комсомольські бюро і профбюро факультетів, особливо історичного, механіко-математичного й фізичного, недостатньо цікавляться студентами, що мешкають в гуртожитках, їх життям та побутом.

За рішенням профкому університету конкурс гуртожитків і кімнат, присвячений сторіччю університету, продовжується. Колективні гуртожитку, що вийде на перше місце, студраді, а також студентам кращих кімнат буде присуджено відповідні премії.

КОНКУРС

НА КРАЦІ ПІСНЮ ТА ВІРШ

НАШОМУ славному університету минає 100 років. Це знаменна дата. Ось чому профком, комітет комсомолу й редакція газети «За наукові кадри» оголошує конкурс на кращий текст пісні й вірш, присвячені університету.

В конкурсі можуть взяти

участь студенти денного, вечірнього та заочного навчання, викладачі та співробітники університету.

Для заохочення учасників конкурсу встановлено такі премії:

За кращий текст пісні — цінний подарунок.

За кращий вірш — цінний подарунок.

Роботи, рекомендовані журі, будуть відзначені грамотами.

Кращі тексти публікуватимуться в ювілейному номері газети «За наукові кадри».

Строк подання творів — до 20 квітня.

Профком, комітет комсомолу оголошує також конкурс на краще оформлення факультетської першотравневої колони.

Факультет, що вийде на перше місце в конкурсі, буде відзначений.

ЖЮРІ КОНКУРСУ.